

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

વિશ્વાસ ભંડારી

વિરુદ્ધ

પંજાબ રાજ્ય અને અન્ય

(ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૦૫/૨૦૨૧)

ફેબ્રુઆરી ૦૩, ૨૦૨૧

[હેમંત ગુપ્તા અને એસ. રવિન્દ્ર ભટ્ટ, ન્યાયમૂર્તિઓ]

ફોજદારી કાર્યરીતિ સંહિતા, ૧૯૭૩:કલમ ૪૮૨-આઈ. પી. સી. ની
કલમ ૩૬૩ અને ૩૬૬-એ હેઠળ એક 'વી' અને અપીલકર્તા સામે ફરિયાદ દાખલ
કરવામાં આવી કે બંને આરોપીઓએ લગ્નની લાલચ આપીને તેની પુત્રીનું અપહરણ

કર્ચું હતું-અદાલત સમક્ષની કાર્યવાહીમાં, ફરિયાદી હાજર થઈ અને માત્ર 'વી' ના સંદર્ભમાં તેના આરોપોને મર્યાદિત કરતું નિવેદન નોંધ્યું જ્યારે ફરિયાદીએ જુબાની આપી કે આરોપી 'વી' એ તેની સાથે લગ્ન કર્યા હતા અને તેને તેની સાથે બે બાળકો છે-ટ્રાયલ કોર્ટે 'વી' ને નિર્દોષ જાહેર કર્યું-અપીલકર્તાએ એફ. આઈ. આર. અને ત્યારબાદની કાર્યવાહીને રદ કરવા માટે હાઈકોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કર્યો, અન્ય બાબતોની સાથે, આ આધાર પર કે ન તો ફરિયાદી ન તો ફરિયાદીએ ફરિયાદીના અપહરણના સંદર્ભમાં તેની સામે થોડો આરોપ લગાવ્યો-ઉચ્ચ અદાલતે અરજી ફગાવી દીધી-અપીલ પર, જણાવ્યું:ફરિયાદી અને અદાલત સમક્ષ ફરિયાદીના પુરાવા દર્શાવે છે કે અપીલકર્તા સામે કોઈ આરોપ નહોતો-મુખ્ય આરોપ 'વી' સામે હતો પરંતુ ફરિયાદીએ તેની સાથે લગ્ન કર્યા અને તે લગ્નમાંથી બે બાળકોને જન્મ આપ્યો-આમ, અપીલકર્તા સામે કોઈ આરોપ અને પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, તેની સામેની કાર્યવાહી ચાલુ રાખવી એ કાયદાની પ્રક્રિયાના દુરુપયોગ સિવાય બીજું કંઈ નહોતું-તેની સામેની કાર્યવાહી રદ કરવામાં આવે છે.

અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે

ઠરાવ્યુ : ૧. મુખ્ય આરોપ 'વી' સામે હતો પરંતુ ફરિયાદીએ તેની સાથે ૪.૮.૨૦૧૩ પર લગ્ન કર્યા હતા અને તે લગ્નથી બે બાળકોને જન્મ આપ્યો

હતો.અપીલકર્તા સામે કોઈ આરોપની ગેરહાજરીમાં, તેની સામે કાર્યવાહી ચાલુ રાખવી એ કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ સિવાય બીજું કંઈ નથી.અપીલકર્તા સામે કોઈ પુરાવા ન હોવાથી, એફ. આઈ. આર. ના આધારે તેની સામે શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી અસમર્થનીય હશે. આમ, ઉચ્ચ અદાલતે અપીલકર્તા સામેની અરજીને ફગાવી દેવાનું વાજબી ન હતું.[પેરા ૯,૧૦] [૬૨-સી-ડી]

ક્રિમિનલ અપીલેટ જ્યુરિસડીક્શન:ફોજદારી અપીલ નંબર
૧૦૫/૨૦૨૧

ચંદીગઢ ખાતેની પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટના સી આર એમ-એમ ૨૪૭૨૨/૨૦૨૦ [ઓ & એમ] માં ૧૬/૧૦/૨૦૨૦ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી

વિરાજ કદમ, સુશ્રી સૌમ્યા દત્તા, શ્રીમતી પ્રિયતા ચક્રવર્તી, અજયવીર સિંહ, આભાસ ક્ષેત્રપાલ, સિદ્ધાર્થ ઝા, ગઝલ સિંહ ચૌહાણ, સુશ્રી જસપ્રિત ગોગિયા, હાજર પક્ષોના વકીલો.

કોર્ટનો નીચેનો ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો:

ચુકાદો

પરવાનગી આપવામાં આવી છે.

૧. વર્તમાન અપીલમાં પડકાર પંજાબ અને હરિયાણા હાઈકોર્ટની વિદ્વાન સિંગલ બેંચ દ્વારા પસાર કરાયેલા ૧૬/૧૦/૨૦૨૦ ના આદેશને છે, જેમાં અપીલકર્તા દ્વારા ફોજદારી કાર્યવાહી સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૪૮૨ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીને ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

૨. ભારતીય દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦ની કલમ ૩૬૩ અને ૩૬૬-એ હેઠળ ગુનાઓ માટે મોહનજીત સિંહની પત્ની રશ્મિ અધેને ૩૧ નંબરની તારીખ ૨૭.૦૧.૨૦૧૩ની એફ. આઈ. આર. દાખલ કરી હતી. આરોપો હતા કે તેની ૧૭.૫ વર્ષની સૌથી મોટી પુત્રી ફરિયાદી અને તેના પતિની ગેરહાજરીમાં બપોરે લગભગ ૧૨ વાગ્યે ૨૩.૧.૨૦૧૩ પર તેના ઘરની બહાર ગઈ હતી. એવું માનવામાં આવતું હતું કે વિક્રમ રૂપ રાય અને વર્તમાન અપીલકર્તાએ લગ્નની લાલચ આપીને તેની પુત્રીનું અપહરણ કર્યું હતું.

૩. તપાસ પૂર્ણ થયા બાદ વિક્રમ રૂપ રાય સામે કલમ ૧૭૩ કોડ હેઠળ રિપોર્ટ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. વધુમાં, અપીલકર્તાને ભાગેડુ જાહેર કરવાની કાર્યવાહી પણ શરૂ કરવામાં આવી હતી.

જ. અદાલત સમક્ષની કાર્યવાહીમાં, ફરિયાદી હાજર થઈ અને માત્ર વિક્રમ રૂપ રાયના સંદર્ભમાં તેના આરોપોને મર્યાદિત કરતી વખતે તેનું નિવેદન નોંધ્યું. ઉલટતપાસમાં, તેણીએ અન્ય બાબતોની સાથે નીચેની અસર દર્શાવી હતી:

“મારી દીકરીએ જ ઓગસ્ટ ૨૦૧૩ના રોજ આરોપી વિક્રમ સાથે લગ્ન કર્યા હતા, બંને પરિવારોએ ફગવાડાના ખેરા રોડના ગુરુદ્વારા સાહિબમાં આ લગ્ન કર્યા હતા.મેં તે લગ્નમાં હાજરી આપી છે, અમે સીડી તૈયાર કરી છે અને તે લગ્નના ફોટા પણ ક્લિક કર્યા છે.ત્યારબાદ ફગવાડાની પૂનમ હોટલમાં બપોરનું ભોજન પીરસવામાં આવ્યું હતું.લગ્ન પછી મારી દીકરી અને આરોપી વિક્રમ અમારી સાથે રહ્યા.”

૫. ફરિયાદી પીડબ્લ્યુ-૨ તરીકે હાજર થયો હતો.તેણીએ પદભ્રષ્ટ કર્યો કે આરોપી વિક્રમ રૂપ રાયે તેણીને તેની સાથે લગ્ન કરવાનું વચન આપ્યું હતું.તે તેને તેના માતાપિતાના ઘરે લઈ ગયો અને તેણી ૧૮ વર્ષની થાય ત્યાં સુધી તેને

તેના ઘરે રાખ્યો અને પછી જ તેના માતાપિતાનો સંપર્ક કર્યો.તે ૨૪/૭/૨૦૧૩ના રોજ આરોપી વિક્રમ રૂપ રાયે તેના માતાપિતાને બોલાવ્યા અને નક્કી કરવામાં આવ્યું કે તે બંને લગ્ન કરશે. ત્યારબાદ, તેણીએ ૪/૮/૨૦૧૩ના રોજ આરોપી સાથે લગ્ન કર્યા.

૬. વિદ્વાન અધિક સત્ર ન્યાયાધીશે ૧૩/૮/૨૦૧૩ ના આદેશમાં જણાવ્યું હતું કે ન તો ફરિયાદી કે ન તો ફરિયાદીએ જન્મની ચોક્કસ તારીખ જાહેર કરી છે.વધુમાં, અપહરણની ઘટનાની કથિત તારીખે ફરિયાદીની ઉંમર ૧૮ વર્ષથી ઓછી હોવાનું દર્શાવવા માટે કોઈ જન્મ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવામાં આવ્યું ન હતું. વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટે નીચેના તારણો નોંધ્યા:

“૨૧. જોકે ફરિયાદી પી. ડબલ્યુ. ૨એ તેની તપાસના વડાએ જણાવ્યું છે કે આરોપીએ લગ્ન કરવાના બહાને તેનું અપહરણ કર્યું હતું, પરંતુ તેણીએ તેનું અપહરણ કેવી રીતે અને ક્યાં કર્યું તે સમજાવ્યું નથી.સ્વીકાર્યું છે કે તેણીએ કહ્યું છે કે તેણી તેને જાણતી હતી.આ સાક્ષીના નિવેદનમાં એવું કંઈ નથી કે તેણે આરોપીની પકડમાંથી છટકી જવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો અથવા તેને તેની સાથે લગ્ન કરવા માટે દબાણ કરવામાં આવ્યું હતું.જો એવું માનવામાં આવે કે ફરિયાદી સગીર

હતી પણ જો તે દરેક કેસમાં તેના માતાપિતાનું ઘર છોડી દે તો એવું માની શકાતું નથી કે તે આરોપી છે જેણે સંભવતઃ ફરિયાદીનું અપહરણ કર્યું છે. ફરિયાદી આરોપીને ઓળખતો હતો, તેની સાથે ગયો હતો, બંને પરિવારોની સંમતિથી તેની સાથે લગ્ન કર્યા હતા, તેની સાથે બે બાળકો હતા, તો પછી, એવું ન કહી શકાય કે તેણીને તેના કાયદેસર વાલીની કસ્ટડીમાંથી બળજબરીથી બહાર કાઢવામાં આવી હતી, કારણ કે તે સાબિત થતું નથી કે તેણી સગીર છે કારણ કે જન્મ અને મૃત્યુ નિયામક, જલંધર દ્વારા જારી કરાયેલ જન્મ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવામાં આવ્યું નથી, એવી ધારણાને જન્મ આપે છે કે, તે જ તેણીને પુખ્ત હોવાનું દર્શાવી શકે છે અને તેથી ફરિયાદી પક્ષના સંસ્કરણમાં શંકા વધે છે, જેનો લાભ આરોપીને આપવામાં આવે છે.”

આ તારણો સાથે આરોપી વિક્રમ રૂપ રાયને નિર્દોષ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો.

૭. તે પછી, અપીલકર્તાએ એફ. આઈ. આર. અને ત્યારબાદની કાર્યવાહીને રદ કરવા માટે ઉચ્ચ અદાલતના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કર્યો હતો, અન્ય બાબતોની સાથે, આ આધાર પર કે ફરિયાદી કે ફરિયાદીએ ફરિયાદીના અપહરણના સંદર્ભમાં અપીલકર્તા સામે થોડો પણ આરોપ મૂક્યો નથી. હકીકતમાં,

ફરિયાદીએ મુખ્ય આરોપી વિક્રમ રૂપ રાય સાથે લગ્ન કર્યા હતા અને તેની સાથે બે બાળકો હતા.આવા લગ્ન તેમના પરિવારોની સંમતિથી થયા હતા.અપીલકર્તા સામે કોઈ પુરાવા ન હોવાથી, અપીલકર્તા સામે કાર્યવાહી ચાલુ રાખવી એ કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ સમાન ગણાશે.

૮. અમે પક્ષકારો માટે વિદ્વાન સલાહ સાંભળી છે.

૯. અમને જાણવા મળ્યું છે કે અદાલત સમક્ષ ફરિયાદી અને ફરિયાદીનો પુરાવો દર્શાવે છે કે અપીલકર્તા સામે કોઈ આરોપ નથી. મુખ્ય આરોપ વિક્રમ રૂપ રાય સામે હતો પરંતુ ફરિયાદીએ તેની સાથે જ.૮.૨૦૧૩ના રોજ લગ્ન કર્યા હતા અને તે લગ્નમાંથી બે બાળકોને જન્મ આપ્યો હતો.અપીલકર્તા સામે કોઈ આરોપની ગેરહાજરીમાં, આપણે જોઈએ છીએ કે તેની સામે કાર્યવાહી ચાલુ રાખવી એ કાયદાની પ્રક્રિયાનો દુરુપયોગ સિવાય બીજું કંઈ નથી.

૧૦. અપીલકર્તા સામે કોઈ પુરાવા ન હોવાથી, એફ. આઈ. આર. ના આધારે તેની સામે શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી અસમર્થનીય હશે.આમ, ઉચ્ચ અદાલતે અપીલકર્તા સામેની અરજીને ફગાવી દેવાનું વાજબી ન હતું.

૧૧. તેથી, હાલની અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે. હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આદેશને રદ કરવામાં આવે છે અને એફઆઈઆર નંબર ૩૧/૨૦૧૩ અને આરોપપત્રને પરિણામે સમગ્ર કાર્યવાહી રદ કરવામાં આવે છે.

અપીલ મંજૂર.

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.